

*Matura
na 100%*

Makbet
William Shakespeare

Zbiór najważniejszych informacji

1. Autor

William Shakespeare

2. Czas akcji

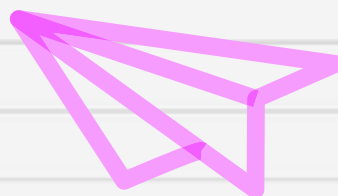

Akcja dramatu rozgrywa się w **XI wieku**.

3. Miejsce akcji

Miejscem wydarzeń są głównie **tereny Szkocji**, z epizodami w **Anglii**.

4. Główni bohaterowie

Makbet

Makbet to szkocki szlachcic, waleczny rycerz i oddany poddany króla Duncana. Jednak pod wpływem przepowiedni wiedźm oraz manipulacji Lady Makbet ulega własnym ambicjom. Zdradza króla, dokonując morderstwa, co prowadzi go do władzy i jednocześnie moralnego upadku. Z czasem staje się tyranem, dręczonym wyrzutami sumienia, tracącym kontrolę nad rzeczywistością.

Lady Makbet

Żona Makbeta, która od początku dramatu ujawnia swoją przebiegłą i bezwzględną naturę. To ona jest siłą napędową działań męża, przekonując go do popełnienia pierwszej zbrodni. Choć wydaje się silna, w późniejszych etapach dramatu nie radzi sobie z poczuciem winy, co prowadzi do jej pogłębiającego się szaleństwa i, ostatecznie, samobójstwa.

Król Duncan

Dobry, sprawiedliwy i łagodny król Szkocji. Symbolizuje porządek, harmonię i legalną władzę. Jego morderstwo rozpoczyna falę chaosu i stanowi kluczowy moment dramatu, od którego zaczynają się nieszczęścia.

Banquo

To bliski przyjaciel Makbeta oraz jego towarzysz broni. Banquo jest człowiekiem lojalnym i uczciwym, przeciwieństwem Makbeta. Wiedźmy przepowiadają mu, że jego potomkowie zasiądą na tronie, przez co zostaje zamordowany na rozkaz Makbeta. Mimo śmierci jego duch dręczy Makbeta, przypominając o przepowiedni i zdradzie.

5. Streszczenie

„Makbet”, tragedia autorstwa Williama Shakespeare’a, rozpoczyna się w Szkocji od mrocznej sceny na wrzosowisku, gdzie trzy wiedźmy przepowiadają Makbetowi jego przyszłość. Według ich słów Makbet, obecny tan Glamis, wkrótce zostanie także tanem Kawdoru, a następnie królem Szkocji. Banquo, wierny przyjaciel Makbeta, słyszy, że jego potomkowie zasiądą na tronie, choć on sam nigdy nie będzie królem. Początkowo Makbet traktuje te słowa jak tajemniczą ciekawostkę, jednak kiedy wkrótce po powrocie z pola bitwy zostaje mianowany tanem Kawdoru, zaczyna wierzyć w spełnienie przepowiedni. Myśl o zdobyciu królewskiej władzy przeradza się w obsesję.

Po powrocie do zamku Makbet dzieli się przepowiednią z żoną. Lady Makbet, zdeterminowana i ambitna kobieta, widzi w tej wizji szansę na ogromną władzę. Podejmuje decyzję, by wspólnie z mężem przyspieszyć spełnienie przepowiedni, planując zamach na życie króla Duncana. Kiedy Duncan przybywa do zamku Makbeta, Lady Makbet nakłania męża do działania, choć ten początkowo jest pełen wątpliwości. Ostatecznie ulega presji i nocą zabija śpiącego króla. Aby ukryć zbrodnię, para próbuje obwinić strażników. Rano całe królestwo dowiaduje się o śmierci Duncana, a jego synowie, Malcolm i Donalbaine, uciekają, obawiając się o swoje życie.

Makbet zostaje królem Szkocji, lecz zdobycie władzy nie przynosi mu spokoju. Obawy, że przepowiednia wiedźm dotycząca potomków Banquo się spełni, prowadzą go do kolejnej zbrodni. Wynajmuje morderców, by zabili Banqua i jego syna Fleance’a. Banquo ginie, ale jego synowi udaje się uciec, co nie pozwala Makbetowi poczuć się bezpiecznym. Wkrótce zaczyna prześladować go duch Banqua, co wzmacnia jego paranoję i poczucie winy.

W międzyczasie Lady Makbet, początkowo silna i pragmatyczna, zaczyna zdradzać objawy załamania nerwowego. Ogrom zbrodni i nieustanne poczucie winy zaczynają ją przytłaczać. Widzi na swoich rękach krew, której nie jest w stanie zmyć, co staje się symbolem jej moralnego upadku.

Makbet, zdesperowany i zaniepokojony swoją przyszłością, ponownie odwiedza wiedźmy, które przedstawiają mu kolejne przepowiednie. Ostrzegają go przed Makdufem, ale jednocześnie uspokajają, że nikt „zrodzony z kobiety” nie może go pokonać. Wierząc w swoją niemal boską nietykalność, Makbet staje się coraz bardziej okrutny. Zleca wymordowanie rodziny Makdufa, co wzbudza gniew i chęć zemsty u tego szlachetnego wojownika.

Lady Makbet, osamotniona i pogrążona w szaleństwie, popełnia samobójstwo, nie mogąc znieść wyrzutów sumienia. W tym czasie Malcolm, syn Duncana, zbiera armię w Anglii, do której dołącza również Macduff. Wspólnie postanawiają przywrócić porządek w Szkocji i obalić Makbeta. Dochodzi do decydującego starcia, podczas którego przepowiednia wiedźm zostaje ostatecznie wyjaśniona – Macduff, urodzony przez cesarskie cięcie, jest tym, który może pokonać Makbeta.

W finałowym pojedynku Makduff zabija Makbeta, kończąc jego rządy tyranii. Po zwycięstwie Malcolm obejmuje tron, a w Szkocji zostają przywrócone ład i harmonia. Tragedia Makbeta jest przestrożą przed niszczycielską siłą ambicji, które, podsycane przez manipulację i brak skrupułów, prowadzą do moralnego oraz fizycznego upadku jednostki.

6. Konteksty

Ambicja i władza

„Makbet” pokazuje, jak niekontrolowana przez moralność ambicja może doprowadzić do zguby. Zarówno Makbet, jak i Lady Makbet pragną władzy za wszelką cenę, co prowadzi do zbrodni i ich ostatecznego upadku.

Przepowiednie i przeznaczenie

Przepowiednie wiążą się z siłą napędową wydarzeń w dramacie. To one wpływają na decyzje Makbeta oraz kształtują jego przyszłość, prowokując pytanie – czy człowiek jest odpowiedzialny za własne czyny, czy są one z góry ustalone?

Wina i sumienie

Motyw winy pojawia się w całym utworze. Lady Makbet i Makbet stopniowo tracą kontrolę nad swoim sumieniem, co prowadzi do ich szaleństwa i ostatecznej zguby.

Rola kobiet

Lady Makbet jest postacią przełamującą stereotyp kobiety jako biernej żony. Jej mocny wpływ na męża eksponuje siłę kobiet, ale jednocześnie ukazuje jej tragiczną słabość wobec winy i sumienia.

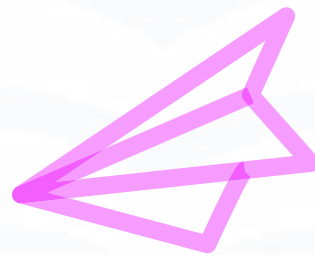
Chaos i porządek

Morderstwo Duncana wprowadza chaos w naturalnym porządku Szkocji. Dramat ukazuje, jak złamanie zasad moralnych i etycznych destabilizuje społeczeństwo, prowadząc do cierpienia wielu ludzi.

7. Motywy

Krew

Krew jest w dramacie symbolem zbrodni i winy. Lady Makbet czuje, że nie może jej zmyć, co obrazuje nieustannie dręczące bohaterkę wyrzuty sumienia.

Ciemność

Ciemność jest synonimem zła i mroku moralnego. Wiele kluczowych wydarzeń, takich jak morderstwa, rozgrywa się w nocy lub w cieniu, co podkreśla **niepewność i zagrożenie**.

Szaleństwo

Szaleństwo dotyka zarówno Makbeta, jak i jego żonę jako konsekwencja ich zbrodni. Oboje stopniowo tracą kontakt z rzeczywistością, co prowadzi ich do tragicznego końca.

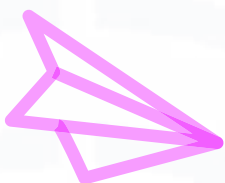
Władza

Dążenie do władzy okazuje się w „Makbecie” siłą destrukcyjną. Główne postacie poświęcają swoje człowieczeństwo i moralność, aby ją zdobyć, co ostatecznie prowadzi do ich zguby.

Przepowiednie

Przepowiednie wiążą stanowią **fundament** działań bohaterów. Ich spełnienie pokazuje, jak trudno jest uniknąć przeznaczenia, zwłaszcza gdy bohaterowie sami prowokują ich realizację.

MATURA 2025

Powodzenia!

www.studia-online.pl